

Üç Kuvvet

Kazanım Ders Notu - 26

» Üç Kuvvet

- Demokratik ülkelerde ülkeyi yönetenler, devlet içinde işlerin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için çeşitli görev ve sorumlulukları üç ana güce dağıtmıştır. Bunlar yasama, yürütme ve yargıdır.

» Yasama Yetkisi

- **Yasama** devletin yasa (kanun) yapma, değiştirme ve yürürlükten kaldırma yetkisidir. **Ülkemizde kanun yapma yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir.**

Yasama yetkisi anayasada şu şekilde ifade edilmiştir:

MADDE 7 : "Yasama yetkisi Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez."

- Anayasaya göre, TBMM üyeleri genel oyla seçilen milletvekillerinden oluşur. Bu vekiller sadece seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil bütün milleti temsil ederler.

TBMM'nin görev ve yetkilerinden bazıları şunlardır;

- Kanun yapmak, değiştirmek ve kaldırmak
- Genel ve özel af ilanına karar vermek
- Para basılmasına karar vermek
- Savaş ilanına karar vermek
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, 600 milletvekilinden oluşur. Bu milletvekilleri 5 yılda bir yapılan ve halkın seçtiği genel seçimlerde belli olur.
- TBMM Genel Kurulunda görüşülen kanun teklifleri, yeterli çoğunlukta oy aldıklarında artık "**kanun**" çıkmış olur.

» Yürütme Yetkisi

- **Yürütme**, meclisin yaptığı yasaları uygulamadır. Başka bir ifadeyle kanunlar çerçevesinde ülkenin yönetilmesidir. **Yürütme yetkisi ve görevi, cumhurbaşkanı tarafından anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.**
- **Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden bazıları şunlardır;**
 - Cumhurbaşkanı devletin başıdır.
 - Milletlerarası antlaşmaları onaylar ve yayımlar.
 - Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atar ve görevlerine son verir.
 - TBMM adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

» Yargı Yetkisi

- **Yargı**, toplum hayatında ortaya çıkan hukuka aykırılıkları belirleme, uyuşmazlıkları çözme ve yasalara uymayanları cezalandırmaktır. Yargının amacı hukuk düzeninin gerçekleştirilmesi ve korunmasıdır. **Yargı yetkisi bağımsız ve tarafsız mahkemelerce yürütülür.**
- **Ülkemizde Yüksek Mahkemeler**

Anayasa Mahkemesi	Danıştay	Yargıtay
Anayasada yazılı temel hak ve özgürlükleri korumak ve TBMM tarafından çıkarılan kanunların anayasaya uygunluğunu denetlemekle yetkili olan üst mahkemedir.	Yürütme yetkisine sahip organlara yardımcı olan inceleme, danışma ve karar organıdır. İdari yani yönetim ile ilgili davaların son inceleme yeridir.	Adliye mahkemeleri tarafından verilen kararların son inceleme yeridir. Adliye mahkemeleri, kişiler arasındaki sorunlara bakan (adli davalar) mahkemelerdir.

» Kuvvetler Ayrılığı (Güçler Ayrılığı)

- Devletin gücünün ve görevlerinin yasama, yürütme ve yargı organları arasında dağılmasına **kuvvetler ayrılığı ya da güçler ayrılığı** denir. Başka bir deyişle kuvvetler ayrılığı yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birbirlerinin görev alanlarına müdahale etmeden ayrı ayrı çalışmasıdır.

NOT: Demokratik devletlerde güçler ayrılığı anlayışı uygulanır.